

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4954

2249

C O D I C E S

2250

Conspectus omnium Tractatuum
in hoc praeclaro Codice conten-
torum.

DCCCCXXXVII.

U. 210 Codex chartaceus lat. Sec. XV.
Folior. 397. 4. e variis Scriptis
praecipue ad Concilium Basileen-
se pertinentibus consarcinatus le-
gatus est olim ad Librariam Col-
legij Ducalis wien. a M. Paulo
de Mellico T. D. et ad S. Stephe-
ni Decano. Insunt autem ei sequen-
tia, quae ad Labbe, Mansiique
Collectiones exigam. Fol. 1. Ora-
tio Johannis Archiep. Tarentini
unius e IV. Oratoribus Eugenii
Papae ad PP. Basileenses, quae
incipit: *Humanissimam et sanctif-
fissimam domini nostri &c.* et habe-
tur apud Labb. edit. Venet. T.
XVII. col. 676. Notarii Jacobi
Adferricii Subscriptio hic abrupta,
in Codice legitur integra.

Fol. 12. Oratio alia, quae in-
cipit: *Maximam mibi dicendi fidu-
ciam praefat &c.* Legitur apud
Labb. cit. col. 663. et est An-
dere de Petra Archiep. non Co-
loffensis, nec quarti Ambassadoris
Papae, ut est in titulo apud Labb.
sed Colocensis in Hungaria et se-
cundi a Tarentino Oratoris, de
quo pauca admodum. Michael a
S. Trinit. in Natalib. Archiepisco-
patus Coloc. Budae 1746. p. 83.
4. Pertinent utraque ad a. 1432.

Fol. 24. Responsum Synodale
ad has Orationes, quod habes a-
pus Labb. col. 448. hoc initio:
Cogitanti huic sacro generali Con-

cilio &c. In inserto Cardinalium
testimonio abest a Codice A. Card.
Senensis, ab Impressis vero A.
Card. Aquileiensis, T. Card.
Tricaricensis et G. Card. S. Marci.

Fol. 44. p. 2. *De modo proce-
dendi in Concilio Articuli subscri-
pti per XII. ad hoc deputatos con-
cordati sunt.* Ineunt: *Primo sint
quatuor deputationes &c.* Ut.
Labb. col. 577. Pertinent ad an.
1430.

Fol. 48. Fragmenta ex Ses-
sione I. Conc. Basil. primum §§. XIX
— XXI. ut extant Labb. cit. col.
234. initio: *Porro quia nonnun-
quam lingua subdola &c.* dein §§.
VIII, XI. XII. ut. col. 225. ini-
tio: *Cum vero finis instaret se-
ptemij &c.*

Fol. 50. Bulla dissolucionis
Concilij Basilien. Nempe Eugenii
IV. quae incipit: *Quoniam alto
et incomprehensibili domino &c.*
ut Labb. cit. col. 733.

Fol. 52. p. 2. Secuntur aliqua
decreta Concilij Basilien. genera-
lis successive facta et habita Anno
&c. 32. XV. februarij. Sunt Ses-
sionis II. ut Labb. col. 236.

Fol. 53. p. 2. Citationis forma
ad Dominum papam et Cardinales,
et est tertia sessio Concilij Basili-
en. Ut Labb. col. 238. Sed ju-
vat semel monere, non raro va-
riari elocutionem, et propria No-
mina ab Editoribus Gallis et Ital-
lis saepe mire corrupta esse.

Fol. 57. Epistola data Basilea
in profecto visitationis virginis glo-
rioſe 1432. Manifeste ad Vniver-
sitatem Vien. a Thoma Haselba-
chio,

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4954

2251

SYNODICI.

2252

chio, quā narrat hactenus in Concilio gesta, praesertim Disputationem super articulis Hussitarum, in qua, ut ait, Dominus Legatus (Julianus Card. Caesarin.) nos (Oratores Vien.) sibi ad latus sedere precepit, et 3° arguendi locus mibi ad honorem vniuersitatis nōstre et 5° M. Johanni (Himmel) deputatus est. Laudat praeterea Frisinganum Ep. ab hospitalitate. Is est Nicodemus Alberti Archid. Orator, quocum Haselbachius et Himmelius eo anno circa Pascha Vienna Basileam moverunt.

Fol. 59. Epistola Domini Juliani Card. S. Angeli per Germaniam legati. Data est Basileae V. Jun. Anna 1432. ad Eugenium Papam, et in Aëris memoratis a me non est reperta. Incipit: Beatae &c. Jam nunc vniuersus cognoscet orbis, an viscera paternae caritatis et zelum domus domini vestra sanctitas habeat, an misericordia sit ad pacem uel ad dissidium, an ad congregandum uel dispergendum &c. Nunciat ei laetas spes in Conventu Egrano conceptas reconciliationis Bohemorum, invitat Basileam: Si pedes nunc aliquas ecclesias uisitat, forsan buc eques posset accedere; ostendit exemplum Praelatorum Franciae in Conventu Bituricensi concludentium, legitimum esse Basileae Concilium, urget omnibus argumentis et preceptibus, ut desistat ab eo dissolven- do, et avocandis Patribus. Perorat: Si S. v. videret puram mentem et mundam conscientiam et integrum animum, quo talia scribo, oscularemini me ex nimia ca-

ritate et procul dubio me ut filium diligeretis. Dixi sepe et jam dico et protestor coram Deo et hominibus, quod causa eritis scismatis et infinitorum malorum, si non mutatis consilium. Scriptum grave, et ad cugnoscendum Controversiae statum comprimis faciens legitur ad calcem comment. Aen. Silvii de Conc. Basili. edit. f. l. et a. f. p. 83.

Fol. 65. p. 2. Hec est prima sessio concilij Basiliens. 1431. Habentur hic Articuli II. III. XIII—XVII. ut Labb. cit. col. 220. Accedit: Prima vocacio Hussitarum ad parendum concilio, quae incipit: Compulit nos caritas christi egressi de terra nostra &c. et habetur inter Epistolas Synodales ibi col. 443. Item Avisamenta Bituricensia ibid. col. 598. Item nota illa Luciferi Epistola Vol. super. saepe indicata et hic insignita: Hec epistola scripta est per hussitas ut creditur tanquam a principe tenerarum et missa sacre Romane ecclesie rectoribus. Demum Pia quae-dam de Praelatorum officiis, de Missa et indigne Communicantibus Corpori Domini.

Fol. 78. p. 2. Quarta Session Generalis concilij Basiliens. 22. Jun. 1432. Decreta, sive Articuli III — VI. ut Labb. cit. col. 246. Accedit, ut ibi, Litera commissionis Regiminis Ciuitatis Aui-nionem, quae sub finem in Codi-ce Lega dicitur in Congregatio-ne Generali die mercurij 18. Junij 1432.

Fol. 82. p. 2. Secundetur conse- quenter Decreta Basiliens. Conci-

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4954

2253

C O D I C E S

2254

lij Sessionis Quinte que prominciata fuerunt Nona die Mensis Augusti. Integre, ut col. 250. Adscripta est temere Cedula creationis, et reservationis ut ajunt, in pectore IV. Cardinalium scilicet Dominici Ram Ep. Ilerdens. Prosperi de Columna, Dominici Capranicae electi Firmani, et Juliani Caesarini Audit. Camerae a Martino V. an. 1426. Die Veneris nono Kalendas Junij Rome in pallacio sancti Petri, in qua dicuntur Ilerdensis et Firmanus alias iuxta morem consuetum creati, sed ex bonis causis tunc (a. 1423. 23. Jul.) et nunc una cum aliis duobus (Prospero et Juliano) nolumus publicari. Obligat tamen Martinus Cardinales XI. qui subscripti sunt, ut in casu obitus sui absque mora praedictos IV. pro publicatis habeant.

Fol. 85. p. 2. Sessio sexta Concilio Basilien. 1432. in die leonardi. Lege septima. Sexta enim habita fuit 6. Sept. Decretum hic repetitum jam legitur Sess. IV. Labb. cit. col. 246. Hic vero subjuncta est Reformacio in Concilio Basilien. pro suppositis ejusdem, ut in impressis col. 582.

Fol. 90. Sessio octaua XVIII. decembris 1432. die ipsa pretense revocationis (scilicet Eugenii) alias facte 1431. Ita Sessiones sequentes usque ad XIII. sicut decurrunt apud Labb. a col. 257 — 78.

Fol. 104. Sessio Decima 3^a ut Labb. col. 281. Verum adjungitur: Petition exhibita 17. decembris per petrum fride procuratorem episcopi patauiensis 1433. in

singulis deputationibus. Init: Ad egregias virtutes Illustrissimi principis et domini mei generosissimi Alberti ducis Austrie &c. Petierat hic per Oratores suos a Concilio Visitatores ecclesiasticos pro suis Provinciis. Protestatur Fridius nomine Leonardi Episcopi sui contra extraordinarias has vias, cum ordinaria via per Diocepsanum subpetat, qui et possit et velit, cuique, et Clero ejus, qui inter ceteros Alamannie clerros honestius viuit, injuria fieret. Perstringit eos, qui Visitationem hanc ambient: quorumi multi visitari deberent pocius, quam visitare, hoc dilemmate: Sive religiosi sunt, euntes discant, vt iuxta emissae eorum vota suas foueant cellulas &c. Si vero alij sint, qui se forsan professores sacre pagine et amatores existimant, discant prius Juris ac regiminis ecclesiastici practicam et videbunt, quod talia ad eorum episcopum pertinent. De hoc negotio plura magis infra. De Petitione nostra nihil in Labbeo aut Mansio.

Fol. 107. p. 2. absque Titulo Acta Sessionis XIV. sed alio ordine, quam Labb. col. 286. Initium facit: Bulla adhesionis (Eugenii) sed insufficiens reputata. Data kls Augusti 1433. incipiens: Dudum sacrum generale Basilien. Concilium — ad Ciuitatem Bononiensem. — commutauimus. Subscripti: Antonius s. Marcelli, Jordanus Ep. Sabinen. Lucidus s. Marie Cosmedin Cardd. Apud cit. non reperta.

Fol.

2255

SYNODICI.

2256

*Fol. 110. Sessio quinta decima
sacri Basiliens. Concilij. et deinceps usque ad XX. prout habentur
apud Labb. col. 288. — 318. addi-
tis quibusdam Decretis Sess. XXI.*

*Fol. 130. Anthioc. quem Jo-
hannem Patriarcham Antiochenum
interpretor, Autorem Opusculi
de Superioritate Concilii gen. su-
pra Papam, apud Labb. col. 705.
additur 6. Nouembr. et ita inci-
pit: Anno 1432. mota est ista
questio in deputation. pro reforma-
torio sacri generalis Concilij Basi-
lien. An decretum irritans possit
poni in collacionibus beneficiorum
et prouisionibus ecclesiarum Kathe-
dralium generaliter et indirekte
contra papam. Discutitur igitur
hic ab Antiocheno dicto haec quae-
stio, qua in discussione praelufuit
quodam modo Opusculo illi me-
morato primum a. 1434. edito.
Ceterum, quae hic habentur, ad
Sess. VII. pertinent, quamvis nul-
libi indicata.*

*Fol. 142. Scriptum grave et
doctum pro autoritate Ecclesiae
universae seu Concilii gen. supra
Pontificem, et speciatim contra
dissolutionem vel translationem
Basileensis. Haec verba praefert:
per vestre dominationis humilem
Thomam. Atque hinc arguo, Prae-
latum quendam, fortasse Nicode-
mum Frisinganum sui, ut alibi di-
xi, hospitis Thomae nostri Hasel-
bachii mentem hoc super negotio
exquisivisse, quam ille sic aperire
orditur: Quia sanctissimus Domi-
nus noster papa Eugenius 4us nu-
per XXIII. Augusti (1432.) per*

*d. suos oratores Reverendissimos
dominum Johannem Tarantinum,
Andream colocens. Archiepiscopos
et Bertrandum magdalenens. Epi-
scopum coram sacro concilio propo-
ni fecit suam intentionem de stabi-
litate ejusdem, in qua quidem pro-
positione ponebantur puncta, que
decretis sacri Constan. Concilij vi-
debantur obuiare, quorum funda-
mentum stare videbatur finaliter in
isto, videlicet quod solus papa ha-
bet plenitudinem potestatis, ex quo
non possit iudicari nisi a deo, et quod
ipse sit, cui non possit dici: Tu ita
facias, quodque presumptuose sit
citatus et de facto a Basiliens. con-
cilio, quod nec legibus ecclesie
stringitur, nec statutis ecclesie ar-
tatur eo, quod potestas principis
semper excipitur. Hec et similia
licet in decretis inueniantur scri-
pta, tamen quoad verum intentum
talium magna caligine obscurarunt
diuersorum super istis quondam e-
manate sententie, que utinam tam
ex veritatis amore quam curiosita-
te quadam vel fortassis pestifera
quadam adulacione sua primordia
sumpserint &c. Positis dein Prae-
missis de Natura et varia confide-
ratione Potestatis ecclesiasticae
pronunciat: Quod plenitudo potes-
tatis est in ecclesia Dei vel in sa-
cro Concilio legitime congregato
inseparabiliter quoad iurisdictionem
scilicet, et residet in ea insepara-
biliter actualiter uel habitualiter
quo ad omnis iurisdictionis usum
exercitum sive execucionem. Id
quod prolixe dein exequitur, et
in decursu Ottонem Frising. ad-
pel-*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4954

2257

C O D I C E S

2258

pellat *Illustrem quondam Marchionem Austrie*, quod rursus pro *Haselbachio* facit.

Fol. 149. Oratio Legatorum *Basil.* habita ad Dietam Norimbergae, ut videtur, a. 1431. Init: *Reuerentissimi in christo Patres, illustrissimi Principes sacri Romani Imperii Eletores dignissimi. Sacrosancta Basiliensis Synodus in Spiritu sancto legitime congregata vniuersalem ecclesiam representans audiens hanc Dietam iudicauit tam debitum quam rationabile tantos et deuotissimos Christiane religioni principes per suos visitari, que et nobis suis oratoribus nostris Reverendissimis ac Excellentissimis Dominationibus aliqua commisit præponenda vocetenus &c. Adsumtis igitur verbis: Quaerite primum regnum Dei et iustitiam eius &c. Matth. c. 6. graphiceque depicto Religionis, Morumque per Europam excidio hortantur Princes, ut adsistant Concilio. Inter motiva illis est bohemorum aduentus et sperata reuersio ad gremium matris ecclesie, totque Ambasatae, quas Synodus destinat Antisiodorum, Mediolanum, ad Venetos et Florentinos, ad Regem Polonie siuunque fratrem et Prutenos, ad Bauariam; unde inferunt: Quo pacto ergo dicitur seminare scisma, cum ipsa tot scismatum sit suffocativa? Haselbachii manus est, et prima in chartam conjectio multum interpolata et refecta.*

Fol. 152. Brevis Institutio, quae incipit: *Ut cunctis etiam in*

Astronomia non peritis eidenter pateat, quam indebita festum pasche sepius solet celebrari temporibus bis modernis, Tria sunt breuiissime consideranda. Primo quid de ipso festo sit preceptum. Secundo quid doctores dicant de ipso festo et de tempore celebrationis Tertio quomodo per predicta cognoscatur error in celebratione. Et quibus conficitur Pascha perperam celebratum fuisse a. 1432: XII. Kal. Maji.

Fol. 154. Resumuntur *Sessiones*, et quidem XXI^a. prout habetur *Labb. cit. col. 317*. Sed accedit Copia bulle auree (τοῦ Ξεγούσθλου) domini Imperatoris (Joh. Palaeologi) Grecorum, 1435. 26. Novembr. datae, quam *Labbetus* primo profert ad *Seff. XXIV. col. 337*. Initium est: *Quoniam destinatae fuerunt ab Imperio meo et sanctissimo Domino Icumenico Patriarcha ambasatae ad sacrosanctam ecclesiam Romanam &c. Nominantur in ea tres Basileensem Legati Job. dc Ragusio O. P. Henr. Mengner Decret. D. et Can. Constant. et Simon Freyre, alias Freron Can. Aurelian.*

*Fol. 158. p. 2. Sessiones XXII. et XXIII. ut apud *Labb. a col. 321*. Dein vero: Monitorium contra Dominum Papam Eugenium ex Seff. XXVI. ut col. 349. Decretum facte translacionis Concilij Basiliens. Nempe ab Eugenio Ferrariam, ut T. XVIII. *Labb. col. 874. Decretum sacri concilij Basiliens. cattans translacionem eiusdem in ferrariam per dominum nostrum**

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4954

2259

SYNODICI.

2260

strum papam factam et suam pretensam dissolucionem, ut T. XVII. col. 363. ad Sess. XXIX. Decretum suspensionis Ewgenij ab administracione, ut col. 376. ad Sess. XXXI. et reliqua hujus Sess. Decreta. Decretum nouissime promulgatum super tribus veritatibus katholicis. Est Sessio XXXIII. anno 1439. ut col. 389. Adjuncta tamen est quaedam harum Veritatum Deductio, quae in Editis non reperitur. Decretum Ewgenij contra determinacionem Veritatum Basilee. ut T. XVIII. col. 1202. Demum Sessio XXXVI. ut T. XVII. col. 393.

Fol. 193. Cedula sive Instrumentum Sanctionis Pragmat. Maguncie in Stuba capitulari Maioris ecclesie Magunt. Anno M°. CCCC°. tricesimo nono. Indict. secunda. Die vero Iouis 26. mensis Marcij lectum et publicatum a Theodorico Ebracht Can. Aschaffenburg, qui cum Leonardo Patav. et Petro August. Epp. Johanne Abb. ad Scotos Vien. Georgio Praep. Neoburg. Can. Reg. Georgio Fischlin Milite et Joh. de Eich V. J. D. ad hunc Conventum Alberti II. Imp. legatione fungebatur, et firmatum ab Joh. Bracht Notario Imp. quo Proceres Germaniae longa serie nominati Decreta Concilii Basileensis acceptant, demitis iis quae contra Eugenium lata sunt, et variis clausulis, seu reservationibus ad alia adpositis, non igitur, ut quidam Scriptores intelligi volunt, simpliciter admissa. Monumentum ipsum e Tabulario Elect.

Denis Codd. Theol. V. II. P. III.

Mogunt. representavit Cph. Guil. Koch Sand. Pragm. Germ. illustr. Argent. 1789. p. 93. 4. extare videtur etiam Romae in Codice Vallicellano, ut legi apud Baronii Continuatorem Annal. Eccl. T. XVIII. ad a. cit.

Fol. 198. p. 2. Decretum Concilij Basiliense. contra Decretum Moyses. Id est supra indicatum e Labb. T. XVIII. col. 1202. Est Sessio XXXVIII. ut Labb. T. XVII. col. 401. Accedunt Nomina et qualitates Eleitorum futuri pape e Decreto III. hujus Sess. verum plenius in Editis col. 407.

Fol. 202. p. 2. Aliud Decretum contralibellum prefatum Ewgenij Moyses. Apud Labb. inter Epistolas Synodales n. XV. col. 547.

Fol. 211. Responso Synodal. Illa nempe, quae inter Epistolas Synodal. apud Labb. n. VII. col. 488. incipit: Cuperet haec sancta Synodus vobis &c. Verum in Codice praemittuntur ipsa quatuor Eugenii per Legatos suos proposita Puncta, ad quae Patres respondent, nempe: Velle se recipere Decretum de Electionibus et Annatis, velle complacere in omnibus aliis justis, rationabilibus et sibi possibilibus petitionibus, cuperet, ut eligatur locus Concilio et sibi opportunus pro tractanda cum Graecis unione, consentire, quandoquidem urgeat Concilium, in publicationem generalium indulgentiarum. Initium: Pridem a vobis dilectis Ecclesie filiis Nicolao tit. Sancte Crucis et Johanne tit. sancti petri ad vincula Apostolice

Hh

stolice

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4954

2261

C O D I C E S

2262

*Stolice sedis legatis Cardinalibus
infra scripti tenoris nomine S. d.
Eugenij porre&ta extitit cedula
videlicet &c. Tum sequuntur IV.
adlata Puncta et demum Respon-
sum: Cuperet &c. ut supra.*

*Fol. 219. absque inscriptione
Epistola Synodalis ad universos
Fideles, quae apud Labb. n. X.
VI. col. 557. incipit: Grande pe-
riculum &c.*

*Fol. 227. M. Nicolai de Chu-
sa. Et ad calcem: Explicit tra-
ctatus Domini Nicolai de Cusa
egregij utriusque iuris do&toris de
auditoritate presidendi in concilio
generali competente pape aut suis
legatis absque tamen coactua iu-
risdictione. Initium est: In questio-
ne de presidentia primo confide-
randum occurrit: Si queritur quis
concilio, aut quis in concilio presi-
dere habeat &c. Fusius haec per-
tractat L. II. de concordantia Ca-
tholica, qui extat in Edit. Opp.
Basil. 1565. p. 711. f. et ad quem
etiam in Tractatu praesenti pro-
vocat, Vir doctissimus, et ut,
Aeneae Silvio dictus est, Hercules
omnium Eugenianorum, in
Conventu Moguntino verisimili-
ter elucubratus.*

*Fol. 131. fine titulo Bulla In-
dulgenciarum e Seff. XXIV. Labb.
col. 340. Accedit in usum Pro-
mulgantium has Indulgencias qua-
druplex Instructio pro Populis.
Primo quidem Explicatio totius
Unionis cum Graecis facienda,
quae incipit: In wlgari exponatur
quod greci et rutheni sive russi an-
te quingentos annos boni christiani*

*fuerunt. &c. Dein Conditiones
has Indulgencias lucrandi. Primo
omnis paterfamilias sive religio-
sus sive secularis offerre debet in
truncum uel capsam tantum quan-
tum cum tota familia sua et reli-
gio sis per unam integrum septima-
nam communiter consumere consue-
uit &c. Tum Indulgenciae conces-
sae. Demum potestas absoluendi di-
spensandi et commutandi cum For-
mulis. Locum opportunum haec
invenissent T. IV. Suppl. Man-
suum, ubi col 1259. Ratio expensa-
rum in adventum Graecorum fa-
ciendarum initur.*

*Fol. 243. Judaeorum negoti-
um confitens 1.) Bulla Martini
V. data X. Kal. Jan. Pontificat.
an. quarto, quae incipit: Licet
Judeorum omnium, quos sacrosan-
cta Romana Ecclesia tolerat &c.
et ad Judaeorum preces prohibet,
ne in ditionibus Ducum Austriae
et Venetiarum eorum Proles ante
discretionis annos ad Baptismum
pelliceantur aut cogantur. 2.)
Bulla Eugenii IV. data Idus febr.
1432. Pontificat. an. secundo,
quae incipit: Sicut Judeis non de-
bet esse licentia in sinagogis suis
&c. et eos contra violentum Bap-
tismum, et alias a Christianis infe-
rendas injurias in protectionem
recipit. Neutra in Bullario Coc-
queliniano extat. 3.) Consilio Tho-
mae de Haselbach, quo contendit:
Matri de Judaismo conuersae et
ad vomitum reuersae sed iterato
reductae Filiam minorem annis
ex viro Judaeo pro nunc defuncto
conceptam petenti reddendam es-
se,*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4954

2263

SYNOCLIC.

2264

se, ut in fide Christi educetur. Multis in utramque partem argumentis disceptatur.

Inter fol. 247. et 48. inserta est *Summa processus Concilij (Basil.) et fundacio ejusdem contra papam*. Continet 1) succinctam, sed adcuratam Ideam *Actorum Concilii*. 2) *Continentiam Bullarum Eugenii*. 3) Quaestione: *An satis factum?* problematice propositam, et 4) *Consilium*, quod adscribam: *Scribantur apparentes et manifeste declarationes*, quod papa per primam bullam simpliciter pure et realiter non satis facit, et petatur ab ipsis ambassiatoribus emendacio per actum publicum, et quod illius emendacionis et actus, quem facturi sunt in publico de reuocacione, dissolucione et reintegratione omnium in pristinum statum, infra certum terminum bullas de rato procurent sub pena in monitorio, et fiat talis praedica, quod hec omnia fiant ad instantiam domini imperatoris et dominorum temporalium. Scriptum viri perspicacis, et multa animo complexi.

Fol. 253. *Bulla missa Vniuersitati Montispeffulani*. Ab Eugenio IV. Incipit: *Etsi non dubitemus, quod scripturi sumus, jam dudum in vestram noticiam pervenisse &c.* Gravissima in Basileenses Philippica per omnem Conciliorum historiam expatiens, et Cohortatio, ut Universitas se Pontifici jungat. Data est Florencie a. 1441. XII. Kal. Maii. Pontificatus a. 11. Ad calcem sua manu testatur *Thomas noster de Haselbach*,

se Nurenberge ipsa die beati Nicolai 1443. hanc Copiam contulisse cum originali *Bulla missa ad vniuersitatem Parysien*, et dema quarundam vocum transpositione conformitatem invenisse. Unde mirum, eam nec apud *Egass. Bulaeum*, nec in *Actis Concill. aut Bullario* mihi occurrisse. Comitatus est *Eugenius* prolixam hanc alia breviore hic adjuncta *Bulla seu Epistola Dilectis filijs Rectori et vniuersitati Parysien*. inscripta et *Florentia* eod. a. Nonis Maji data, qua priorem *literas Apostolicas in forma libri*, ejusque latorem *Antonium de Boratiis Cubicularium et familiarem* adpellat, et addit: *Similes etiam libros mittimus Carissimo filio nostro Regi fracie illustri, et dilectis filiis nobilibus viris eius Regni ducibus ac ceteris vniuersitatibus &c.*

Fol. 265. Negotium Visitacionis ecclesiasticae per *Austriam, Moraviam &c.* 1) *Bulla et substitutio pro Reformatione*. Delegaverat Concilium Basileense Ordinatores ad *Bohemos et Moravos Philibertum Ep. Constant.* (de Coutance) *Johannem de Polemar* Archid. *Barchinon. Martinum Bernerij Dec. Turon. Tylmannum Praep. S. Florini Confluent.* et *Aegidium Carlerij Dec. Camerac.* simulque dictam iis Visitacionem injunxerat. Illi nunc praesenti Instrumento, cui etiam *Delegatio Basileensis a. 1435. 3. Kal. Jun.* data inserta est, substituunt sibi negotiorum obtentu *Abbes Christannum de Mellico, et Johannem Scotorum Vien. Johannem et*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4954

2265

C O D I C E S

2266

*Mathiam Priores Carthus. in Mauerbach et Brunna , Nicolaum Praep. S. Dorotheae , Theologos Joban. Nyder O. P. Thom. de Haselbach , Job. Hymel, Narcis- sum de Perching , Urbanum de Mellico , Paul. de Vienna , Nicolaum Praep. de Sternberg O. S. Aug. Andr. de Weytra , Nicolaum antiquum Praep. in Tyrn- stein , Wolfgangum Dec. Eccl. S. Floriani , Henricum quondam Prior. Monast. S. Crucis , et Wencesl. de Myrowicz Pleban. in Jempnitz , normamque agendi iis praescribunt. Brunne Olomuczen. Dyoc. sub anno domini M^o CCC^o 35. die quinta mens. Augusti. Cum testibus et notariis. 2) Bulla ad impediendam Visitacionem per Dominum Patauiensem in concilio clam impetrata. Confer supra ad fol. 104. dicta. Iniquiore paullo mente hunc Titulum *Haselbachius Bullae* praefixit; neque enim ab omni lustratione Dioecesis alienus erat *Leonardus*, sed vias extraordinarias nolebat, et se Pastorēm praeteriri. Itaque respergit se Concilium, et suas Episcopo partes in visitatione jure merito adtribuit hac *Bulla* ad Delegatos, quorum aliqui e supra nominatis, alii novi sunt, directa, quae incipit: *Dilectis ecclesie filijs — Quia inter alia sanitatis opera, propter que &c. et data est: Basilee II. Kal. Augusti Anno 1436.* Usus his Documentis fuissest *Hansius T. I. Germ. Sacr. in Leonardo*, siquidem eorum notitiam habuisset.*

Fol. 270. p. 2. Facultas plenarie Remissionis commissa tandem Thome de Haselbach Plebano in Bert. (Berchtoldsdorf) per Officiale Wyenn. Anno MCCCCL. celebratum est in Urbe Jubileum promulgante Nicolao V. extensem anno sequenti ad reliquum orbem christianum. Istud igitur Leonardus Patav. hac Encyclica Dioecesanis suis cum modo et conditionibus ejus se participes faciendi adnuntiat Pataue vicesuma die mens. februarij Anno &c. Quinquagesimo primo. Initium: Redemptor noster de hoc mundo transitus &c. To tandem in Titulo notare videtur, Haselbachio etiam cum Officiali Patav. Vienae residente non optime convenisse.

*Fol. 274. Documenta II. ad Turbas Friderico III. Imp. ob tutelam Ladislai Postbumi in Austria motas spectantia. 1) Nicolai V. Pont. Processus Apostol. contra Factionem Eizingerianam cum interminatione Excommunicationis, et privationis honorum et bonorum, nisi intra 70. dies ad officium redeant. Ineunt: *Etsi aduersus quoslibet quorum effrena presumptio &c. et dati sunt: Rome apud Sanctum petrum 1452. pridie Nonas Apriles, Pontificat. anno 6.* Meminit eorum Aen. Silvius in Hist. Friderici, apud Kollar. Analeß. Vindob. T. II. col. 351. aitque Viennae, Salisburgi, Passavii et Olomucii subpressos, neque nisi Neostadii et in Castro Gars publicatos fuisse. Tam parva tum qui-*

2267

SYNODICI.

2268

quidem erat **Friderici** reverentia, ut in **Processibus** Pont. inter factiosos vel 13. Coenobiorum Praefides nominentur. 2) Factiosorum Scriptum contra hos **Processus** evulgatum, cum longa narratione actorum, quae in adpellationem a Pontifice ad futurum Concilium definit: Init vero sic: *Cum appellacionis remedium in subsidium oppressorum, uel uerisimiliter se op primi timencium a sanctis patribus salubriter sit adiumentum. hinc est quod nos Vlricus dei gratia Cilie comes &c. Vlricus Eyczinger supremus capitaneus pro nobis et omnibus prelatis, comitibus &c. Adpellationem hanc, cuius Summam refert col. 352. et apud S. Stephanum Viennae adfixam, et Salisburgi permittente Praesule publicatam fuisse, Aen. Silvius testatur.*

Fol. 281. *Examinatio quorundam Articulorum sacro Concilio Basiliensi. oblatorum. Responso T. (Haselbachii) de Wyenna.* Sunt numero VIII. et versantur circa obligationem audiendi Missam Parochianam, Decimas, annum tantum Purgatorium eorum, qui aliquem S. Francisci habitum in vita suscepereint, Mendicantium Privilegia circa Confessiones, et Casus reservatos. Praeter Nostrum audias etiam opinantes M. Jordani, Rudolphum de Porta, Johannem Pulchripatris, Petrum de Venetiis de Monte, Simonem Feron, et multos alios; sed tota disceptatio ita ταχυγενής in chartam conjecta est, ut ab ore disceptantium rapta videatur.

Fol. 292. *Propositio, ut e calce praeoccupo, coram — Martino papa quinto ex parte uniuersit. Studij parisen. per fratrem Johannem Stoici de Ragusio sacre theologie magistrum Anno domini M° CCCC° XXII. die septima mensis decembris. Init: Sanctissime et beatissime pater. ac in terris glorissimi apostolorum verticis et principis Petri in Sede vnicē ac indubitate Christi Vicarie &c. Ait se et venerabilem Magistrum hic in presenciarum astantem philippum a Parisinis ad tria peragenda submissum, quae post exaggeratas Martini laudes ita enumerat: Primo habemus literas credentiales presentare. 2°. earundem pro posse intencionem representare. 3° dicendorum pro parte fidem scripto et epistolari serie confirmare. Videt Lector in Puncto 2. rei cardinem verti. Itaque illud quaesita eruditione prolixe exequitur Orator, necessitatemque alterius Concilii generalis post Constantiense matrandi urget, adsumto Themate: *Ini consilium, coge Concilium Is. c. 16.* Hac Oratione fortasse Johannes Martini sibi favores conciliarit, apud quem Procuratoris generalis Ord. Praed. munus obtinuisse lego T. I. Quetifi p. 797. Nihil tamen is de tota nostra Legatione, cetera Viri celebris acta rite prosecutus. Neque plus Eg. Bulaeus, in quo ne nomen quidem Job. Stoici, forsan Stoicy (Illyr. Stans) de Ragusio reperi. Socium Legationis ejus Philippum de Longolio habeo.*

Hh 3

Fol.

2269

C O D I C E S

2270

Fol. 308. Varia Excerpta ex Operibus Hildegardis, maxime, quae praedictiones futurorum spestant, e Libro divinorum Operum, e Vita S. Ruberti, e variis Ejus, et ad Eam Epistolis, e Speculo futurorum Temporum. Ad Epistolam ad Treuerenses de tempore secundo, additur fol. 317. Vere hoc est hodie anno CCCC° XVII° Incipit autem: *Magistri et prelati reliqua iusticia dormiunt. &c.* De Hildegardis Scriptis editis et ineditis dixi saepius Vol. I.

Fol. 332. e calce: *De Psalmo C. sexto Aurelij Augustini.* Bene dictum; non enim est integra Explanatio, sed orditur tantum a N. 4. in Edit. Maur. T. IV. col. 1205.

Fol. 342. Declaracio Ordinacionisue Constitucio Domini clementis pape V. edita in concilio Vienensis. circa statum et Regulam fratrum minorum. Init: Clemens &c. *Exivi de paradiſo &c.* ut in Corpore Jur. Can. inter Clementinas L. V. Tit. 11.

Fol. 347. Regula fratrum minorum. Inserta adprobacioni Honorii III. et inter ejus Constitutiones in Bullario Rom. n. V. Accedit Enumeratio Preceptorum Regulae seu Praeceptis aequipollenantium, hoc initio: *Sicut enim timorate conscientie est timere culpam &c.*

Fol. 352. Συνταγμα Actorum de Translatione Concilii inter Eugenium IV. Fridericum Imp. Basileenses et Regem Franciae. annis 1442. et 43. maximam partem conscriptorum manu Hasel-

bachii, qui ipse in Legatis Imp. fuit. 1) Concordatum per dominos de XII. et conclusum in Congregatione Generali die mercurij 26. septembris Anno 1442. Concludunt, significandam Friderico per Ablegatos Patrum paratam mentem transferendi Concilium, rogandumque, ut Praelatorum presentiam urgeat, et ipsenit Basilicam accedat. Negotium instruendi Legatos committunt Nicolao Panormit. et (Joh. de Segobia) S. Calixti Cardinalib. Item (Guil. Hugonis) Archidiacono Metensi et Rudolfo Audit. Camerae. 2) Accessio Patrum ad hoc Concordatum eod. anno et die, in generali Congregatione. Addunt: Rogandum Imperatorem, quatenus dignetur rem banc alijs Regibus et principibus intimare. 3) Protestatio Inuidissimi domini Romanorum Regis et suorum omnium Electorum facta in Ciuitate Basilien. 17. Septembris. Nullo se partium studio ducendum in eo, quod et apud Concilium et apud Eugenium convocationem alterius Concilii fit per Legatos ursurus. Subscripti Martinus Mospeck et Joh. (Keck) de Tegernsee Notarij in cancellaria domini (Ep.) Chyemensis. 4) Tenor Responsionis Concilij Oratoribus Principum dandae ad petitionem per eos porrectam. Ad Concilii Praefides directa videtur; incipit enim: *Dignentur Vestre R. P. &c. et consentit cum Concordato supra relato.* 5) Bulla Concilij Basilien. super eius translatione ad alium locum. Data secundo Nonas Octobr. 1442. et folia

2271

SYNODICI.

2272

sola ex Articulis hic relatis et referendis impressa apud *Labb. T. XVII. col. 569.* 6) *Responsio Domini Eugenij super congregacione generalis Concilij pro unione Ecclesie.* Data *Friderici et Principum Oratoribus.* Miratur peti novum Concilium, dum praefens celebretur *Florentiae.* Translatum se tamen illud in *lateranense Patriarchium*, illucque ex omni natione Praelatos convocatorum ad deliberandum, an eciam aliud Concilium numerosius indicere expediat. Praeterea Basileenses et Neutralitatem perstringit. 7) *Replicatio domini Panormitani.* Delatum Basileam Eugenii mox indicatum Responsum adripit et carpit Nicolaus initio sumto ab eo, quod Pontifex *Fridericum non nisi electum Rom. Regem dixit: Videatur dubitare de canonica electione facta de predicto Rege Rom. seu de dignitate eius persone vel de utrisque, quod vocat eum electum in Regem Rom. et non simpliciter Regem &c.* Atqui stilum Curiae nosse debebat celeber hic *Ictus.* 8) *Copia Regis Friderici literarum missarum ad D. Eugenium super congregacione generalis Concilij 1443.* Vehementer urget Concilium. Nendum *Electores sed et complurimi Christianitatis Reges et principes id sentiunt atque suadent Nos per literas suas, ut tamquam protectionem et advocationem Ecclesie gestantes ad id operam demus.* Ideo se indixisse Conventum in festo *sancti martini proxime apud Nurenbergam &c. Wyenne 1. Junij Regeni nostri*

*anno 4°. 1443. 9) In eundem sensum Copia ad Collegium Cardinal. Eugenij Domini Friderici Regis Rom. eod. anno et die. Init: Non latet v. p. R^{mas}. quanti periculi sit &c. Epistolam utramque, ut manuscriptam, ita et ingenio Haselbachii conceptam autumo. 10) Copia Cardinalium responsua ad premissa. Remittunt ad Responsum Eugenii; addunt tamen: Veritate sub tractatu pacis noua dissidia et quidem pejora prioribus oboriantur, sue Sanctorati, ut tenemur, pro viribus assistemus, et sancte Sedis Apostolice autoritatem, Jurisdictionem atque libertatem omnino studio atque diligentia defendemus. Ex Senis die 27. mensis Augusti 1443. 11) *Responsio Domini Eugenij ad premissa.* Non ita, sed ad Literas Friderici ex Wienna 25. Junij datas, quae hic non habentur. Conqueritur de electo Antipa. Et si clare memorie Sigismundi Romanor. Imperatoris tempore scelus illud impij pluries intentassent, piissimo tamen illo principe — perficere nequuerunt. Revocat in memoriam legationem illius celebris memorie Cardinalis S. Crucis (Nic. Albergati) Anno domini 1438. in dieta Nurenbergen. expositam illiusque contemptum, sua priora item responsa, in quibus nihil sit a caritate disunctum; Neutralitatem obpugnat, Romam ad Concilium invitat &c. Gravis et erudita Epistola data est Senis Anno 1443. octavo kal. Septembr. Pontificat anno 13. 12) Serenissimo principi friderico Dei gratia Romanorum regi semper augusto fratri*

2273

I C O D I C E S

2274

*fratri nostro carissimo Karolus ea-
dem gratia francorum rex &c. Pe-
tierat Fridericus ab eo, ut Ora-
tores ad supra dictam Dietam
Norimbergensem mitteret Lau-
dat illa pium procurandae pacis
ecclesiasticae studium, de propo-
sito tamen Concilio ait: *Hec qui-
dem via, et si sufficiens validaque
esse videatur ad hoc scisma extir-
pandum, ubi tamen alia placidiora
que occurreret, hec hacten dubium
pocius amplectenda videretur. Et
rursus commendat, si medio tem-
pore et ante conuencionem prefatam
aliquis amicabilis vie modus
inueniretur.* Sub finem rogat, ut
quemadmodum *Imperialis et Fran-
cie Domus ad scismata extirpanda
retroactis temporibus coniuncte
fuere — et nos eorundem vestigia
insequendo pariter procedamus &c.**

*Datum apud Salmurium die 7.
mensis Octobr. Sine dubio 1443.*
En saturam lanceum Rerum Basili-
tiensium.

Fol. 376. *Calixti III. Pont. Bullae III. 1) inscripta: Indulgen-
tiarum dominante Crucifixa. Nem-
pe contra Turcas, capta CPoli,
data a. 1456. 12. Julij Pontificat.
anno 2. Incipit: In his supe-
rioribus annis impius nominis chri-
stiani persecutor &c. 2) Contra
FF. Mendicantium et Sacerdo-
tum Parochianorum Discordias
circa Peccatorum Confessionem
et auditionem Missae. Incipit: *Il-
lius licet immeriti vices gerentes
&c. Data a. 1456. XII. Kal. Sep-
tembr. Pontificat. anno 2. 3) Bul-
la cruciate. Incipit: Ad summi pon-
tificatus apicem disponente deo nu-**

*per assumpti &c. Data contra Tur-
cas a. 1455. Id. Maij Pontificat.
a. 1. Prima et postrema extant
T. XVIII. Annal. Eccl. Raynal-
di pp. 461. et 435. Media in
Bremundi Bullario Ord. Praed.
T. III. p. 352. Atque in his ope-
rosus Codex terminatur.*

DCCCCXXXVIII.

Codex chartaceus lat. Sec. XV. U. 116
Folior. 421. 4. currente calamio,
et magnam quidem partem manu
**M. Thomae Ebendorfer de Hasel-
bach**, qui aeo illo inter lumina
Academiae Vien. claruit, conscriptus,
et rubro distinctus multa
notatu digna complectitur, quae
ordine proponam. I. Consideratio-
nes XVI. inscriptae: *Per Tho-
mam de haselpach in dieta mogun-
tina 1441. Prima haec Friderici
III. Imp. Dieta destinata erat
Francofurtum, oratorque ab eo
missus Haselbachius, sed praeha-
bita est Moguntia. Quid ibi prae-
stiterit Noster, non liquere ait
Autor ejus Vitae P. I. Scriptt.
Universit. Vien. p. 152. Neque
plus J. Joach. Mullerus in Thea-
tro vernac. Comitior. Imp. T. I.
paginas implere contentus Refor-
matione illa, cuius saltem Decla-
rationes phrasibus Seculi XVI.
Clero catholico inquis turgent,
quamque jam ab Imperatore pro-
positam, jam non propositam, jam
ab eo, jam vero a Civitatibus
Imperii confectam ait. Sed et ali-
orum, quos quidem consului, do-
cti, cordatique Scripti nostri ne-
mo meminit, quo Haselbachius
damna*